

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Anteproiectul de lege pentru întreprinderile de bancă.
— Un acord pentru aplicarea legii timbrului. — *Invățământ:* Academia de înalte studii comerciale și industriale București. — *Cronică:* înființarea uniunii monetare nordice Bănci germane în Paris. Băncile pe acțiuni în Jugoslavia. — *Aviz.*
— Cursul Valorilor la București.

Anteproiectul de lege pentru întreprinderile de bancă.*)

— **Depuneri, angajamente, depozite de valori, Rezerve, Bilanț.** —

Dispozițiile anteproiectului prin cari se reglementează depunerile sunt în cea mai mare măsură dăunătoare băncilor în ființă, îndeosebi băncilor mai mici, și în consecință au găsit desaprobară unanimă a factorilor economiei-financiari. Reglementarea depunerilor, așa cum o prevede anteproiectul, nu numai că va tăia mari interese economice publice și particulare, dar nu este realizabilă nici din considerațiuni de drept.

Primirea depunerilor spre fructificare este condiționată în sensul anteproiectului (§ 29) de o autorizație specială prealabilă din partea Consiliului Bancar, la toate întreprinderile bancare ce se vor înființa. „Această autorizare nu se acordă decât după ce banca va fi încheiat două bilanțuri cu rezultate satisfăcătoare și va dovedi că posedă prin capitalul și rezervele de care dispune, garanție satisfăcătoare pentru astfel de operațiuni”. Pentru întâiul an de operațiuni autorizația nu va depăși capitalul și rezervele. Ulterior va putea fi sporită suma depunerilor în baza unei noi autorizațiuni, dacă banca va face dovada, că dă depunerilor o întrebuințare sigură. Înnoirea aceasta după cinci ani va

putea fi cel mult de opt ori capitalul și rezervele proprii. Această limită maximă nu o vor putea depăși depunerile spre fructificare la nici o bancă.

Conform art. 32, care pare a fi în contradicție cu art. 29, „La intrarea în vigoare a acestei legi Consiliul Bancar va fixa fiecărei bănci odată cu dreptul de a primi depuneri spre fructificare și valoarea acestor depuneri, după norme, ce se vor fixa în regulament, ținând seamă de vechimea întreprinderii, de natura operațiilor întreprinse și de valoarea capitalurilor și rezervelor proprii”. Noi credem că aceste norme (art. 32), s'ar referi după intențiunea autorului anteproiectului la băncile în ființă la intrarea în vigoare a legii bancare și că limita depunerilor — deși nu se spune expres — nici la aceste întreprinderi nu poate să depășească capitalul și rezervele înmulțite de opt ori, așa precum prevede § 29.

În urma acestor dispoziții autocrate, dacă ele vor primi putere de lege, băncile vor deveni simple jucării în mâinile partidelor politice, cari se vor succeda la cârma țării, fiecare guvern având putere suverană și discreționară, de a denega dreptul primirii de depuneri acelor întreprinderi bancare, cari nu împărtășeseră vederile politice ale partidului dela putere sau conducătorii cărora ar fi chiar dușmanii săi politici. Ar fi o crimă a clădi viitorul unor atât de însemnați factori economici, cum sunt institutele financiare, pe baze așa de subrede.

Suntem prin urmare contra autorizației speciale pentru depunerile spre fructificare, care de altcun este în principială contradicție cu sistemul normativ preconizat de noi.

*) Vezi Rev. Econ. No. 34.

Primirea de depuneri trebuie să fie liberă, rămânând în sarcina deponenților și îndeosebi a organizațiilor autonome de control, să vegheze ca depunerilor să li se dea o întrebuintare sigură și fără prea mari riscuri. Deponenții se vor feri să depună banii la băncile începătoare și vor aștepta ca acestea prin funcționare de câțiva ani să dea dovadă de stabilitate și bonitate, ca rezultante ale conducerii pricepute și cinstită. Primirea de depuneri este un drept natural al băncilor, care intră în însăși noțiunea cuvântului „bancă”, adică institut de credit și de economie (păstrare, depuneri) și fără de care băncile nu prea au rost practic.

Fixarea unei limite maxime de opt ori capitalul și rezervele, este o măsură pur mecanică, nepotrivită cu necesitățile vieții practice și din acest motiv greu de realizat. Dacă totuși s'ar pretinde riguroasă respectare a unei asemenea măsuri forțate, aplicarea ei ar avea incalculabile repercursiuni asupra economiei naționale.

Interesul economiei naționale este, ca toate economiile să fie depuse spre fructificare la institutele financiare, de unde se vor canaliza în formă de împrumuturi în toate domeniile producției naționale: agricultură, industrie, comerț. Limita prevăzută de legiuitor pentru toate depunerile din țară ar trebui prin urmare să depășească suma economiilor disponibile pentru depuneri. Fiind însă o imposibilitate de a erua și stabili aceste economii, stabilirea limitei va avea ca rezultat, că economiile populației cari întrec coeficientul legal, neputând fi acceptate de bănci spre fructificare, sau vor rămâne capitaluri moarte și astfel sustrase dela producția națională, sau vor alimenta cămătăria clandestină. Disponibilitățile băncilor fiind reduse prin limitarea depunerilor, chiar și factorii mai însemnați ai producției naționale, de exemplu marea industrie, vor trebui să recurgă la cămătari, ceea ce va duce cu siguranță la scumpirea mijloacelor de trai.

O altă consecință a limitării depunerilor va fi urcarea cererilor de reescont dela Banca Națională. Dacă Banca Națională va fi în situația de a satisface toate aceste cereri — ceea ce e foarte problematic, considerând că și mare parte din

cererile actuale rămân nesatisfăcute, — institutele financiare, cari azi se sprijină aproape exclusiv pe depuneri și numai în parte neînsemnată pe creditele Băncii Naționale, va ajunge în raport de dependență față de institutul nostru de emisiune, adică cu timpul își vor pierde total autonomia și independența.

Limitarea depunerilor va duce în ultima analiză la stagnarea și chiar la regresul sigur al tuturor institutelor financiare, cari azi se bucură de soliditate și reputație generală.

Sunt și mai dezaastroase dispozițiile anteproiectului cu privire la plasarea depunerilor spre fructificare. În sensul § 31 depunerile spre fructificare trebuie plasate în proporție de 80% în împrumuturi sigure și *pe termene scurte* (de ex. scont, lombard, efecte publice) *fiindu-le interzis a le plasa în ipotechi*, afaceri comerciale de mărfuri și alte participațiuni pe termene lungi. Băncile vor fi obligate a ține disponibil în tot momentul 15% din depuneri, fie în formă de numărare în casieria proprie, fie la Banca Națională. Pentru depunerile la vedere cota aceasta va putea fi ridicată de către Consiliul Bancar până la 50%.

Aceste norme vor forma adevărata cămașă de forță, în care biata bancă va avea să-și ducă greoiu și fără elan viața de pe o zi pe alta. Pe lângă stricta aplicare a normelor privitoare la limita și la plasarea depunerilor spre fructificare (art. 29 și 31) vor fi periclitată și cele mai solide și mai vechi institute financiare, îndeosebi în teritoriile alipite, unde operațiunile cele mai de căpetenie și totodată și cele mai sigure sunt *împrumuturile cu garanție ipotecară*.

Autorul anteproiectului desigur nu și-a dat seama ce însemnează pentru băncile ardelenе și bucovinene — unde există instituția cărții funduare, — desființarea împrumuturilor ipotecare!

Suntem o țară agricolă cu o plăpândă industrie și cu modest comerț. Fiecare ram de producție necesitează credite pe termene lungi. Totuși anteproiectul prevede numai împrumuturi pe termene scurte! Dacă vrem să acordăm și institutelor financiare un rol în refacerea și consolidarea țării întrăgite, trebuie să lăsăm posibilitatea să-și îndeplinească acest rol în conformitate cu necesitățile

reale. Agricultorul pentru a-și cumpăra toamna vite sau unelte de lucru sau mașini agricole, sau vite de prăsit, are nevoie de împrumuturi pe 6—12 luni, până cel puțin la proxima recoltă. Asemenea și industriașul necesitează pentru instalarea mașinilor și cumpărarea materialului brut credite pe termene lungi (1—2—3 ani). Comerciantul nu poate plăti înainte de a-și fi vândut mărfă cumpărată pe credit.

Plasamente pe termene lungi ne trebuie, asigurate prin ipoteeci, și nu împrumuturi de 2—3 luni! Acum când toată lumea cere revenirea la împrumuturile pe amortizare, autorul anteproiectului vrea să reducă toate operațiunile bancare la împrumuturi pe termene scurte, garantate cu efecte publice, cu lombard și cu scont. Dacă legiuitorul intenționează să asigure pe deponenți, apoi mai bine îi asigură prin ipoteeci, scrisuri funciare și mărfuri — interzise în anteproiect — decât prin efectele publice și sconturi. Dealtcum sconturile fără acoperire reală (gaj, ipotecă, lombard) nu oferă nici o garanție. La operațiunile bancare nu este dătătoare de ton singură asigurarea deponenților; trebuie să se mai aibe în vedere și rentabilitatea. Ori plasamentele în efecte publice nu sunt cele mai rentabile. Dacă autorul anteproiectului intenționează să urce valoarea efectelor, făcându-le căutate, nu prin măsuri legislative o poate face aceasta. Se știe că urcarea sau scăderea efectelor publice depinde dela o sumedenie de factori politici și economici, cari nu pot fi influențați prin măsuri legislative. Pe de altă parte plasarea obligatorie a depunerilor în efecte publice va provoca sustragerea întregului stoc de efecte dela trebuințele comerțului.

Suntem contra oricărei măsuri legislative referitor la plasarea depunerilor spre fructificare. Băncile trebuie să aibe toată libertatea în privința aceasta. Reglementarea legală a plasării depunerilor ar face din bănci simple oficii publice — fără nici o posibilitate de progres. — Băncile cu conducători prevăzători, și azi au ca primă preocupare, plasarea cât mai rentabilă și mai sigură a disponibilităților lor. Orice ingerința din afară în privința aceasta stingherește mersul afacerilor și micșorează răspunderile conducătorilor reali ai băncilor.

Asemenea desaprobam orice măsură

legală, care are de scop asigurarea mobilității băncii prin imobilizarea în casierie sau la Banca Națională a unei părți din depunerile spre fructificare. Facultatea Consiliului Bancar de a putea spori cota sumelor disponibile până la 50% deschide ușa atâtor abuzuri și nedreptăți!

Pe lângă stricta aplicare a normelor, cari prevăd felul de plasare a depunerilor și disponibilitatea unei anumite cote, nici o bancă nu va mai putea lucra cu profit. După anteproiect (art. 11) banca trebuie să mai fiină imobilizat la Banca Națională 10% din capital drept „cauțiune pentru gărantarea legii“, 15%—50% din depuneri trebuie să le fiină disponibile în tot momentul pentru deponenți, iar restul să-l plaseze în efecte publice cu rentabilitate problematică. De unde își va acoperi banca cheltuelile de regie, lefurile funcționarilor, dobânzile pentru reesconturi în așa măsură ca să mai rămână și câștig net?

(Va urma).

Dr. Ioachim Tolciu, avocat în Cluj.

Un acord pentru aplicarea legii timbrului.

(Urmare și sfârșit).

ARTICOLUL 14.

§. 4. *Cambiile și toate efectele de comerț întocmite sau negociate se timbrează după cum urmează:*

- a) Până la 6 luni inclusiv 0.25%
- b) Dela 6 luni și o zi 0.50%

c) *Cambiile și efectele de comerț trase sau domiciliat asupra străinătății dacă nu au scadență mai mare de trei luni 0.10%*

Cum legea nu specifică cum trebuie timbrate cambiile și efectele de comerț, trase sau domiciliat asupra străinătății dacă au scadența dela 3 la 6 luni în sus, Comisiunea Timbrului prin decizia sa din 5 Iulie 1927, publicată în acelaș No. 232 din 19 Octomvrie 1927 al „Monitorului Oficial“ a decis în această privință următoarele:

Dispozițiunile art. 14 § 4 care prevede că efectele de comerț și cambiile trase sau domiciliat asupra străinătății dacă au scadența mai mare de trei luni sunt supuse la impozitul de 0.10% fiind o dispoziție de favoare, strict limitată, prin derogare la aliniatul precedent, *aceste cambii și efecte de comerț dacă au scadență dela trei la șase luni sunt impuse la 0.25%, iar când au scadență mai mare de șase luni la 0.50%;*

d) *Cecurile care rămân în circulație numai 15 zile dela data emisiunii lor în România, 30 de zile dela data emisiunii lor în Europa și 90 zile dela data emisiunii lor în celelalte continente, nu se timbrează.*

Cele care sunt prezentate în a 16-a, 31-a sau 91-a zi se timbrează cu 0.20%.

Timbrul este suportat de beneficiar.

Comisiunea prin aceeaș decizie din 5 Iulie 1927 a aprobat punctul de vedere al băncilor și anume că

cecurile prezentate spre anulare, chiar după 15 zile dela emisiune nu se timbrează, deoarece *anularea* nu este o plată.

Cambiile sau efectele de comerț formate în țară și insuficient timbrate la *emisiune*, nu vor putea fi timbrate ulterior cu timbru mobil, ci numai prin viză la Administrația Financiară.

Această regulă suferă excepțiune când e vorba de cambii sau efecte de comerț formate în străinătate și negociate sau plătite în țară.

Legea prevede că impozitul proporțional se va putea achita *prin timbre mobile de orice valoare*, înainte de a se plăti, gira, accepta sau protesta.

În conformitate cu acest text băncile au convenit prin procesul verbal din 11—13 Maiu 1927 ca să nu timbreze efectele de comerț neacceptate sau acceptate, dar refuzate la plată, dacă clientul din străinătate care le-a trimis spre acceptare sau plată, a dat ordin *ca să nu fie protestate* pentru neacceptare sau neplată și a cerut să-i fie înapoiate fără protest, întrucât asemenea efecte *nu sunt efecte de comerț*.

Comisiunea a adoptat în mod implicit punctul de vedere al băncilor în această chestiune și în mod categoric în ceea ce privește modul de anulare a timbrului, prin aceeași deciziune din 5 Iulie 1927 statuând că „în cazul trimeterei din străinătate a unui efect *spre protest*, impozitul se va percepe prin aplicare de timbre mobile și se va anula prin semnătura băncii mandatate prin următoarea mențiune: „*semnat pentru anularea timbrelor*“, întrucât acest mod de anulare este conform cu spiritul legii și duce la o cât mai intensă aplicare a ei“.

Conform celor de mai sus efectele, cari nu sunt trimise *spre protest nu vor fi timbrate*, dacă nu sunt acceptate sau achitate. Dacă însă trasul acceptă sau achită efectul, îl vom timbra.

§ 5. *Depozitul de valori, numerar și bunuri. Contractul de comodat.*

În ceea ce privește *numerarul* sau *valorile* (adecă acțiunile, obligațiunile, efectele de comerț de orice fel) depuse la instituțiuni de credit sau la particulari și *contractul de comodat* (împrumutul de efecte care se restituie în natură), legea timbrului a făcut o importantă distincțiune:

a) Particularii plătesc la toate acestea un timbru de 0.50‰ sau 1‰ după termenul depunerii;

b) Depozitele de valori, efecte sau bunuri și contractele de comodat făcute la instituțiuni de bancă (de credit) și comercianți *nu plătesc nici un timbru*, deoarece nu sunt numite în lege.

Comisiunea, prin decizia din 4 Iunie 1927, a confirmat acest lucru. S'ar părea chiar cefind textul că el se referă și la depozitele de efecte sau valori între particulari. Iată textul:

Depozitele de valori, cari se restituie în natură, ideea de speculă avută în vedere de legiuitor — după cum reiese din expunerea de motive a legii — fiind exclusă, asemenea depozite ieșind din prevederile legii, nu sunt impozabile conform art. 14 § 5.

Depunerile de numerar însă, întrucât este vorba de lucruri fongibile, susceptibile de speculațiuni, sunt impuse în sensul art. 14, § 5.

La cele de mai sus adăugăm că atunci când o bancă împrumută pe un client cu efecte și îi deschide în acest scop un credit în care este debitat în numerar cu contravaloarea lor, este loc, să se plătească impozitul de 0.20‰ dela § 6 de mai jos.

Dacă efectele împrumutate să restituie însă, nu se va plăti nici un impozit;

c) Depozitele de bani (numerar) făcute la instituțiunile de bancă și comercianți se timbrează după cum urmează:

Contractele fără termen sau până la 6 luni 0.05‰
Peste 6 luni 0.02‰

Legea specifică deasemenea că:

Impozitul se va percepe la prima închidere a contului (semestrial sau anual) la cifra maximă pe care fiecare depozitar a avut-o în depozit, urmând ca la încheierile următoare să se perceapă impozitul la suma cu care depozitul a depășit maximul anterior taxat.

În cazul când depozitul a fost lichidat înainte de închiderea semestrială, impozitul se va percepe în momentul retragerii.

Impozitul se percepe prin timbre mobile până la valoarea de Lei 1000 și prin creditare conform dispozițiunilor Ministerului de Finanțe.

Băncile vor vărsa global impozitul cuvenit Statului pentru toate depozitele în termen de 30 zile dela închiderea semestrială a conturilor.

În urma stăruinței băncilor, Comisiunea a dat la 5 Iulie 1927 următoarea deciziune, care explică și completează textul legii:

Sunt impozabile conform acestui articol și paragraf, toate depunerile în numerar pentru care apare indiscutabil caracterul de depozit.

Toate sumele însă depuse în mod provizoriu la bănci cu un scop precis și determinat, spre a fi transmise, cu orice alt titlu, nu intră în categoria depozitului și deci nu sunt impozabile.

Deasemenea sumele creditate de bănci, rezultând din orice alte operațiuni — cum ar fi o decontare a unei vânzări de devize, de titluri, de cupoane, etc., sau care s'a depus spre a fi ridicate de altă persoană sau societate și cari nu au rămas în contul clientului mai mult de 10 zile, se pot considera, ținând seamă de intenția părților, că nu intră în categoria depozitelor impozabile.

Ca măsură tranzitorie, în privința contractelor de depozit:

1. Dacă depozitele au fost ridicate înainte de 1 Maiu (1927), deși figurează la prima închidere a contului, întrucât suma a fost ridicată anterior punerii în aplicare a legii, acest depozit nu este impozabil conform art. 111 § 5 litera B.

2. Depozitele cari existau la 1 Maiu (1927) și cari au continuat să existe majorate sau micșorate, vor fi taxate la cifra maximă de după 1 Maiu 1927.

Din cele de mai sus rezultă în mod neîndoios, că ceea ce este impozabil este *depozitul spre fructificare*, ținând seamă de intenția părților. Deaceea, cu drept cuvânt, Comisiunea a considerat că nu este depozit spre fructificare, depozitul făcut la o bancă de o persoană, pe numele altei persoane, pentru a-i achita chirii, arenzei, datorii, etc.

Tot astfel a considerat depozitul făcut pentru un termen până la 10 zile.

În ceea ce privește relațiile dintre bănci, ele vor fi examinate mai jos la § 6 de sub art. 14. Tot acolo se va examina și chestiunea deosebirii între depozit și credit.

Chestiunea dacă libretele de economii sunt sau nu depozite, nici nu se poate discuta; ea trebuie soluționată în chip afirmativ. De altfel Comisiunea prin deciziunea din 2 Iulie 1927, a statuat că:

Libretele de economie liberate de bănci, constând niște depozite de bani făcute la instituțiunile de bancă, sunt impozabile conform art. 14 § 5 b.

Acest impozit, conform legii, urmează a se reține de bănci la încheierea conturilor. În consecință, la liberarea libretului, nu se va percepe nici o altă taxă de timbru.

Din text mai rezultă — ceea ce dealtfel este specificat mai sus la art. 4 § 14 — că libretele nu vor purta nici un timbru fix, ci numai cel proporțional.

Impozitul datorat pentru acest paragraf, se plătește fie aplicând timbrul mobil până la 1000 Lei pe extrasul de cont sau pe livret, fie vizând acestea la Administrația Financiară, fie prin creditare conform ultimului alineat al § 5.

Această vărsare se acordă numai băncilor, cari au făcut cerere la Ministerul de Finanțe.

§ 6. *Convențiunile de deschidere de credit simplu sau convențiunile de deschidere de credit în cont-curent, fără garanții, adecă cari nu sunt asigurate cu garanții (supuse și ele impozitului ca cesiuni, ipoteci, gajuri, etc.) sunt impuse cu 0.20%*

Creditele simple nu sunt uzitate în operațiunile de bancă. Nu ne vom ocupa deci de ele, menționând numai că timbrul se plătește jumătate (0.10%) la încheierea convențiunii, iar diferența la lichidarea operațiunii la câtimea cea mai ridicată.

Creditele în cont-curent nu sunt supuse la nici un timbru fix sau proporțional la încheierea convențiunii sau semnarea de client a condițiilor de credit, ci numai la încheierea contului la cifra cea mai mare. Această decizie — luată în urma explicațiilor date de Minister — constituie o derogare la cele convenite de bănci la 11—13 Maiu 1927, când au decis că impozitul se plătește la creditele în cont-curent, jumătate la încheiere și jumătate la soldare.

În circulara No. 1680 din 3 Ianuarie 1928, Ministerul a arătat administratorilor financiari că: Impozitul de 0.20% lovește soldul maxim dela data de 1 Maiu 1927, intrarea în aplicare a legii, până la prima închidere. La închiderile ulterioare se va taxa numai diferența, cu care soldul maxim următor, depășește soldul maxim lăsat.

Dacă se găsesc bănci, cari din eroare nu au achitat impozitul asupra soldului maxim la prima închidere a contului, Ministerul a autorizat Administrația Financiară să primească acest impozit — fără amendă — la închiderea din 31 Decembrie 1927.

Se înțelege că la închiderile ulterioare se va taxa diferența ce întrece soldul maxim la 31 Dec. 1927.

Dupăcum vom vedea mai jos, această dată a fost raportată la 31 Martie 1928.

În fine, prin circulara No. 54.381 din 25 Februarie 1928, Ministerul a soluționat chestiunile cele mai importante ca: deosebirea în depozit și credit, transformarea creditului în depozit și viceversa, operațiunile dintre bănci izvorând din ideea de mandat, în fine, modul de plată și de vărsare al impozitului de 0.20%.

Reproducem în întregime aceste dispozițiuni ale Ministerului, cari sunt esențiale:

Caracterul contului.

Dupăcum v'am arătat în circulara precedentă deosebirea între contul de *împrumut*, deschis în baza creditului acordat, impus de lege cu 0.20% (art. 14 § 6) și între depozit impus cu 0.02% sau 0.05% (art. 14 § 5) se stabilește prin diferența între numerile debitoare și creditoare la prima încheiere a contului.

Adecă dacă posturile debitoare întrec pe cele creditoare e vorba de o convenție de credit și invers de un depozit.

Prin urmare, când în acelaș cont, în cursul primului trimestru se fac și depuneri și ridicări, cari fac ca contul să fie când creditor, când debitor, se percepe un singur impozit după caracterul contului, determinat în modul arătat mai sus.

În determinarea caracterului contului veți ține seama și de circumstanțele următoare, ce se pot ivi în cursul contractului:

a) Faptul că în trimestrul al doilea debitorul varsă sume în contul său, astfel că soldul este în timpul celor 3 luni veșnic creditor, nu implică că a renunțat la creditul ce i s'a deschis de bancă și că convențiunea de *împrumut* a luat sfârșit, fiind înlocuită cu un contract nou, cel de *depozit*.

Numai dacă și în trimestrul al treilea contul e continuu creditor, se va stabili caracterul definitiv de *depozit*, reținându-se și vărsându-se la fisc impozitul respectiv.

Faptul, prin urmare, că clientul a vărsat în contul său la bancă soldul datorat sau a devenit chiar creditor prin vărsăminte nu însemnează că creditul ce i s'a acordat în timpul său este definitiv lichidat, acesta rezultând numai din persistența depozitului *timp de șase luni*.

b) Este bineînțeles, că dacă clientul ridică din nou sume din creditul acordat, devenind debitor în cursul trimestrului al treilea, impozitul se va reține de bancă și vărsa fiscoi numai la diferența de sold debitor între prima încheiere, când avea sold debitor și ultima încheiere, când avea iarăș sold debitor;

c) Dacă soldul a fost creditor la bancă, adecă *depozit*, timp de șase luni sau mai mult, reținându-se și vărsându-se de bancă impozitul proporțional de 0.02% sau 0.05% și dacă clientul reîncepe a ridica suma devenind din nou dator, aceasta se consideră ca o nouă convențiune de deschidere de credit și se va impune ca un contract nou cu 0.20% la soldul debitor cel mai mare al ultimei încheieri trimestriale.

Relațiile de mandat dintre bănci.

Soldurile debitoare ce rezultă din exercitarea unui mandat, de pildă din încassările de cambii, cecuri, cupoane, etc., nu sunt supuse impozitului de timbru decât numai atunci când banca (societatea sau firma individuală) respectivă reține sumele încassate în baza unui credit acordat. Prin urmare, relațiile dintre bănci pot fi de trei feluri: *credit, depozit și mandat*.

Sunt scutite deci de impozitul proporțional de 0.02% sau 0.05% sau 0.20% sumele încassate astfel și care urmează să fie rambursate băncii mandate întrucât firma mandatară nu face decât să execute un mandat, făcând serviciu de incasso.

Relațiile dintre băncile din țară și cele din străinătate.

În ceea ce privește relațiile dintre băncile din țară, cu cele din străinătate (societăți sau firme individuale) nu se percepe impozitul proporțional de 0.02% sau 0.05% (art. 14 § 5) la sumele rezultând în favoarea băncii din străinătate din încassările de cecuri, contra-valoră de devize, titluri, cupoane, etc. efectuate ca mandat de băncile din țară întrucât aceste operațiuni prezintă o mișcare normală bancară și nu apare intenția părților pentru constituirea unui depozit.

Se vor impune deci cu impozitul proporțional de 0.02% sau 0.05% numai soldurile creditoare ale băncilor din străinătate la băncile din țară, atunci când ele vor avea caracterul fix de depozit.

De cine se plătește impozitul.

La relațiile dintre bănci impozitul se va percepe și vărsa de către banca care duce contul și trimite extractul de cont la încheiere, întrucât nu se poate admite ca la aceeași convenție o bancă să plătească impozit ca pentru depozit și cealaltă pentru credit.

Cum se varsă impozitul.

Băncile autoriza'te anume de Ministerul de Finanțe au facultatea de a percepe impozitul proporțional prevăzut de art. 14 § 5 și 6, creditând sumele reținute într'un cont al Ministerului de Finanțe, ele fiind obligate a vărsa aceste sume la Administrația Financiară, cel mai târziu în termen de 60 zile dela încheierea conturilor.

Intrucât plata acestor impozite nu se efectuează cu viza Administrației Financiare pentru fiecare caz în parte, ci în mod global, în caz de necesitate, dovada respectivă pentru plata impozitului se va face prin registrul jurnal al băncii, unde a fost înregistrată suma reprezentând impozitul clientului.

În caz de nevoie banca reclamantă sau pârîtă se va servi în justiție de un certificat liberat de acest Minister sau de Administrația Financiară, cum că impozitul a fost plătit la contul asupra căruia există diferendul.

În caz când vărsarea se face cu un borderou în dublu exemplar, exemplarul liberat băncii și vizat cu numărul Administrației Financiare, face această dovadă în fața justiției.

În o circulară ulterioară Ministerul a mai repetat pentru precizare următoarele:

Împrumutul pe polițe nu este creditul simplu de care vorbește art. 14 § 6 și ca atare nu se timbrează.

Convențiunile de deschidere de credit simplu sau în cont-curent la care clientul emite și polițe de rulment, se consideră tot ca un credit fără garanție și se plătește impozitul de 0.20%₀, iar nu cel de 0.30%₀ dela actele de gaj.

Creditele circulare, creditele de incasso, creditele de curier plătesc taxa de 0.20%₀.

O chestiune importantă este aceea de a ști care este înțelesul cuvintelor „soldul cel mai mare debitor”. Prin analogie cu cele decise de Comisiune la *depozite*. (Deciziunea din 5 Iulie 1927, punctul 2) decidem următoarele:

a) Creditele în cont-curent lichidate înainte de 1 Maiu 1927 sunt supuse vechei legi;

b) Cele încheiate înainte de 1 Maiu 1927, dar lichidate după această dată, ca și cele încheiate și lichidate după 1 Maiu 1927, vor fi taxate la *soldul debitor cel mare după 1 Maiu 1927*.

§ 7. *Împrumuturile comerciale pe gaj de cereale, mărfuri de orice natură și efecte (în care se cuprind titlurile, acțiunile, obligațiunile, cambiile, cecurile, conosamentele și altele de acest fel) se timbrează cu 0.30%₀.*

În caz când împrumutul se reînnoește pe cel mult același termen, timbrul este de 0.15%₀.

De aici rezultă că prelungirea pe un termen mai mare se taxează tot cu 0.30%₀.

Pentru împrumuturile cu gaj de recoltă, contractul se timbrează cu 0.30%₀, iar prelungirile din cursul aceluiaș agricol nu se timbrează.

Din cele de mai sus reese că un contract de deschidere de credit în cont-curent, garantat cu gaj de cereale, mărfuri sau efecte și încheiat fără termen,

în care s'a specificat că debitorul va ridica sume din credit treptat cu depunerile în gaj, va plăti o singură dată impozitul de 0.30%₀ la încheierea contractului, chiar dacă se depun și se ridică și iarăș se depun mărfuri sau efecte, întrucât n'a existat un termen fix de lichidare, care să poată fi reînnoit.

Gajul de recolte prinse de rădăcină sau culese, în care se specifică recolta, care va fi pusă în gaj, exclude această procedare.

Pentru o nouă recoltă va trebui un nou act de gaj.

Creditele în Lei garantate cu *valută străină* se consideră ca acte de gaj și se plătește la ele impozitul la cuantumul creditului în Lei.

Când însă un credit în Lei are ca contra partidă un credit în străinătate în monedă străină, nu se timbrează decât convențiunea de credit în Lei cu 0.20%₀, cea în valută străină fiind un act cu efecte juridice în afară din țară, deci nesupusă timbrului.

Ca și creditele în cont-curent fără garanție, creditele în cont-curent garantate cu valută străină, nu se consideră ca lichidate prin faptul că clientul a încetat de a avea sold debitor și are chiar vremelnic sold creditor.

Vom urma deci în această privință regulile indicate în circulara Ministerului de Finanțe No. 54.381 din 25 Februarie 1928 mai sus citată.

În ceea ce privește modul de reținere și de vărsare la fisc a impozitului la asemenea contracte, avem să urmărim dispozițiunile precedente ale Ministerului de Finanțe, confirmate de altfel prin ultimele două aliniate ale § 7.

§ 9. *Actele de garanție ale creanțelor sunt supuse unui impozit de 0.20%₀ socotit la suma garantată.*

Dacă scrisoarea de garanție este rezultatul unui împrumut contractat de garantat dela garant nu se percepe taxă. Tot așa nu se timbrează garanția dată pe chiar actul de creanță al debitorului. Impozitul se percepe la valoarea creanței oricare ar fi numărul garanțiilor.

Direcția timbrului interpretează acest text în sensul că se timbrează cu 0.20%₀ și scrisorile de garanție pe care le dau băncile particularilor sau autorităților publice la licitații sau contracte de furnituri, taxe vamale, antreprize, etc.

După cum s'a arătat mai sus și cum de altfel prevede textul legii bineînțeles că și în acest caz timbrul nu se va plăti dacă clientului i s'a deschis în scopul de mai sus un credit la care se plătește vreo taxă de timbru proporțional.

Scrisorile sau actele acestea de garanție nu trebuiesc confundate în Ardeal cu scrisorile de întabulare (actele de garanție) prevăzute la art. 15 § 1.

§ 14. *Impozitul la vânzările de valută, cecuri, trate, devize sau monezi străine este de 0.05%₀.*

Plata se face cu timbre mobile pentru orice valoare.

Cecurile și tratele de care se vorbește la acest paragraf sunt cele în valută străină, iar cecurile în Lei nu vor fi timbrate sau vor fi timbrate cu 0.20%₀ după termenul în care au fost plătite dela data emisiunii lor (vezi art. 4 § 4).

Când valuta este vândută și urmează a fi livrată într'un anumit termen, timbrul se va aplica în momentul încheierii, iar nu în acel al lichidării.

În toate cazurile timbrul este suportat de vânzător.

Fiindcă legea impune numai „vânzările” de valută, nu se timbrează arbitrajele și operațiunile „d'usance”, care nu constituiesc decât un schimb, fără beneficiu, pentru bănci.

ARTICOLUL 16.

Impozitul de echivalent asupra bunurilor de mână moartă.

§ 2 Băncile sunt obligate să plătească anual un impozit de 0'12%₀ la bunurile imobiliare prin natura lor (deci nu și la imobil prin destinațiune) fără deducerea sarcinilor.

Normele de calcul a imobilelor sunt cele p[re]scrise la succesiuni la art. 53.

§ 3, lit. g. Sunt scutite de plata impozitului clădirile, terenurile, instalațiunile în care băncile își au sediile principale, arhivele, sucursalele, agențiile, cât și orice servicii ale băncilor.

Cererea băncilor ca și locuințele destinate directorilor sau funcționarilor băncilor să fie cuprinse în această categorie, a fost respinsă de Comisiune, care în ședința dela 2 August 1927 a decis că: „dispozițiunile art. 16 lit. g., fiind de strictă aplicare, clădirile, ce servă de locuință funcționarilor unei întreprinderi sunt supuse impozitului de echivalent“.

De aci trebuie dedusă regula că atunci când în acelaș imobil sunt serviciile unei bănci și locuințele funcționarilor ei, se va face numai evaluarea acestora din urmă pentru plata impozitului de 0'12%₀.

ARTICOLELE 74—95.

Sanctiuni la netimbrarea actelor.

Din cetirea celor 22 articole cuprinse la secția II de sub capitolul VIII al legii, reiese că pedepsele se aplică funcționarilor publici, care dau curs unui act netimbrat sau insuficient timbrat sau lipsit de viză.

Deasemenea mijlocitorilor oficiali și remizierilor.

În special din textul art 83 și 84 reiese că particularii și băncile vor suporta sancțiuni numai când se servesc de actele netimbrate sau insuficient timbrate.

Art. 75 și 93 arată că agenții timbrului nu pot verifica sau controla actele juridice ale băncilor sau particularilor, afară de registre spre a vedea dacă poartă timbrul prevăzut de art. 4. Inspectorii Ministerului de Finanțe pot face verificări numai la autoritățile administrative sau judecătorești (administrațiuni publice, Tribunale, Curți, Judecătoria, Notari publici, etc.).

Concluziunile cari se impun sunt următoarele:

a) Băncile vor refuza orice control al agenților Ministerului de Finanțe la sediile lor principale, la sucursale sau agenții asupra actelor lor juridice (contracte, cambii, acțiuni, efecte, etc.). Ele vor prezenta numai registrele obligatorii prin lege și numai în ceea ce privește timbrul care-l poartă;

b) Dacă vor valorifica însă un act în justiție sau la vre-o administrație publică și el nu va avea timbrul legal, băncile vor suporta sancțiunile prevăzute la secțiunea II-a de sub capitolul VIII.

ARTICOLELE 99—100.

Prescripțiuni.

Drepturile fiscoale la taxele de timbru și impozitul proporțional și amenzi se prescriu prin trecere de cinci ani și anume:

a) Pentru actele autentice sau notariale dela data autentificării, legalizării sau confecționării de notarii publici;

b) Pentru actele sub semnătură privată din momentul ce au dobândit dată certă prin înregistrarea lor la autoritatea publică ori prin decesul uneia din părți.

ARTICOLUL 105.

Acte întocmite în țară străină.

Orice act făcut în țară străină, care după lege este supus taxei de timbru sau impozitului proporțional nu va putea fi prezentat înaintea autorităților din România, nici nu se va putea întrebuița și executa în orice mod în țară mai înainte de a fi investit cu timbrul legal sau cu viza autorității fiscale respective pentru perceperea taxei de timbru și impozitelor la care este supus prin legea timbrului.

ÎNVĂȚĂMÂNT.

Academia de înalte Studii comerciale și industriale București.

La Academia de înalte Studii Comerciale și Industriale din București, înscrierile pentru anul I. se primesc la Secretariat, dela 4—6 p. m. în orice zi de lucru, între 15 Septembrie și 31 Octombrie inclusiv, afară de Sâmbătă.

Formularele de cereri, de înscriere, se vor procura dela Academie.

Se cer următoarele acte:

1. Acte de studii. (Diploma de bacalaureat în original, sau diploma (certificat) al vreunei școli comerciale superioare, în original.

2. Act de naștere în original.

3. Certificat de sănătate, legalizat la comisariat, dacă nu este eliberat de un medic oficial.

4. Certificat de revaccinare legalizat.

5. Două fotografii pe fond alb.

6. Totalul taxelor de înscriere, frecvență, bibliotecă, laborator și carnet de student, este de Lei 1250 (una mie două sute cinci zeci) și se achită la Cassieria Academiei, piața Lascar Catargiu.

La cererile pentru aprobarea de bursă și pentru admiterea în Căminul și cantina Academiei, cei interesați trebuie să alăture următoarele acte:

1. Certificat de starea materială a părinților.

2. O declarație personală a studentului dacă are slujbă, sau avere personală.

Cererile pentru admiterea în cămin și cantină, se fac separat de cererea de înscriere, asemenea și cele de bursă și se primesc la Secretariatul Academiei, între 16 Septembrie și 31 Octombrie inclusiv.

Legea și Regulamentul Academiei, sunt publicate în Monitorul Oficial No. 259 din 23 Noembrie 1927, pagina 15.705. În broșură se găsește de vânzare la Academie, începând dela 15 Septembrie, (Cassierie), cu prețul de 20 (două zeci) Lei exemplarul.

Înscrierile la examene pentru sesiunea Octombrie 1928 se primesc la Secretariatul Academiei de înalte Studii Comerciale și Industriale din București dela 15—25 Septembrie inclusiv.

Orice cerere venită după această dată nu va mai fi primită. Cererile se fac pe formulare speciale, cari se găsesc la Secretariat.

Taxa de fiecare obiect este de 50 Lei.

Odată cu cererea de înscriere la examene, se va prezenta chitanța de plata integrală a taxelor pe anul școlar 1928—29.

Cererile de reinscriere se primesc la Cassieria Academiei dela 15—31 Octombrie inclusiv.

Cererile trebuie să fie semnate descifrabil și fiecare student își va scrie adresa.

Academia comercială din Cluj.

La Academia comercială din Cluj nu se înscriu decât numai absolvenți de liceu (cu bacalaureat) sau de școală comercială superioară.

Sesiunea de examene ordinare va începe la 2 Octombrie a. c.

Inscrierile pentru toți trei anii se vor face dela 8—20 Octombrie inclusiv.

Examenele de concurs pentru bursă, pentru toți trei anii, se vor ține în zilele de 22 și 23 Octombrie.

CRONICĂ.**Reînființarea uniunii monetare nordice.**

Norvegia introducând din nou moneda de aur, chestiunea reînființării uniunii monetare nordice a devenit de actualitate.

Una din obiectele principale, ce se vor discuta la conferința comercială nordică, ce urmează a se ține la Oslo, este revenirea la vechea convențiune monetară.

Bănci germane în Paris. Marea banca berlineză „Deutsche Bank“ va deschide în timpul cel mai scurt o sucursală în Paris. Vor urma și alte bănci mari germane.

Băncile pe acțiuni în Jugoslavia. După datele statistice publicate de curând, s'au aflat în 1927, în Jugoslavia 672 bănci, între cari 574 instituții cu capital pe acțiuni a 5 mil. dinari. 77 bănci cu capital între 5—20 mil. dinari și 12 bănci cu mai mult de 20 mil. dinari fiecare. Intre acestea din urmă se află 3 mari bănci cu un capital de peste 100 mil. fiecare. După cum reese din cifrele menționate, sistemul bancar jugoslav, este foarte puțin concentrat, fiind divizat în o mulțime de bănci mici. Acest fapt formează un mare neajuns în sistemul bancar jugoslav. Capitalul general al tuturor băncilor jugoslave este de 2 miliarde dinari. Fondurile de rezervă se cifrează la 581 mil. dinari, iar depunerile la 776 mil. dinari. Până la sfârșitul lui 1927, 7 bănci jugoslave au mărit capitalul lor de acțiune cu 20 mil. dinari. În acelaș timp au lichidat 4, având un capital de 25 mil. dinari.

Aviz.

„Maramurășana“ Institut de Credit și Economii Societate pe Acții, Sighet, prin aceasta aduce la cunoștința onoratei sale clientele, că începând cu 1 Octombrie a. c. va fructifica depunerile în livrete de economie și conturi curente cu o dobândă maximală de 10% anual.

Cursul Valorilor la București

la 13 Septembrie 1928.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	180—200
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	90—105
Scris Rurale	5	56—56 ¹ / ₂
Scris Urb. București	5	54 ¹ / ₄ —54 ¹ / ₂
Scris Urb. Iași	5	54—54 ¹ / ₂
Comuna București	4	60—65
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	70—75
Imprumutul Național 1916	5	75—76
Imprumutul Unirii 1919	—	65—65 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	65 ¹ / ₂ —66
Renta împroprietărilor	5	58 ¹ / ₄ —58 ¹ / ₂

„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	140—150
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	90—95

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	13100—13200
Marmorosch Blank & Cie	500	1620—1630
Românească	500	1245—1250
pui	500	1050—1070
De Scont	500	450—460
Comerc. Română	500	1700—1800
Credit Român	500	1270—1300
Generală	500	840—750
Viticola	500	460—470
Comerț Craiova	500	1100—1110
Com. Ital. și Rom.	500	770—780
Albina Sibiu	500	1000—1025
Carpaților	500	400—410
Franco-Română	500	335—345

ASIGURĂRI

Dacia-România	2000	8200—8400
Națională	500	1300—1350
Generală	500	3250—3300
Agricola	500	980—1000
Steaua României	500	950—1000
Prevederea	200	290—300
Soc. Urania	1000	1800—1900

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1680—1700
Astra Română	500	3300—3325
Speranța opt.	500	1400—1450
Speranța pui	500	825—875
Petrol Blok	500	325—330
Petrolul Rom. opt.	500	900—925
Petrolul Rom. (pui)	500	500—525
I. R. D. P. opt.	500	450—455
I. R. D. P. III vârs.	500	320—350
Concordia	250	1320—1330
Creditul Minier	500	1330—1340

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	930—940
C. Tramv. Buc.	500	1280—1290
Govora-Călimănești purtător	200	325—350
Govora-Călimănești nom.	200	325—350
Carlea Românească	500	460—475
Creditul Technic purt.	500	510—520
Creditul Technic nom.	500	510—520
Letea opt.	500	1120—1140
Clădirea Românească	500	930—940
Mica ex. cup.	500	760—780
Carpatina	500	1050—1070
Credit Industrial	1000	1080—1100

MONEDE EFECTIVE

Dolari	163.75—164.—
Sterline	797.00—800.—
Lirete	8.65—8.70
Cor. cehe	4.85—4.89
Franci francezi	6.43—6.48
Franci belgieni	4.50—4.55
Franci elvețieni	31.75—32.—
Mărci germane	39.20—39.25
Zloți	18.25—18.75
Șilingi	23.20—23.40
Pengő	28.75—29.—
Dinari	2.88—2.90
Leva	1.23—1.24
Drachme	2.13—2.15
Lire otomane	85.00—86.—
Napoleon	640.00—650.—